

KIIMINKIJOKIVARREN KYLÄSELVITYKSET

Kyläillat Muistio

Jokikylä, Asemankoulu 19.4.2017, 34 osallistujaa

Alakylä, Alakylän koulu 26.4.2017, 69 osallistujaa

Huttukylä, Huttukylän Nuorisoseurantalo 2.5.2017, 58 osallistujaa

Kyläiltojen ohjelma

18.00 Tilaisuuden avaus, illan pj **Jorma Leskelä/ Risto Kalliorinne/ Sirpa Tikkala**

- **Kyläselvityksen taustaa** ja muuta ajankohtaista:
yleiskaavapäällikkö **Paula Paajanen**

18.20 Kiiminkijokivarren kylien tulevaisuus -kyselyn tulokset, työpajapohdintaa kyselyn teemoista ja kylän tulevaisuudesta sekä työpajan tulokset, kaavoitusarkkitehdit **Anja Röpelin** ja **Virva Suokko**

19.30 Tietoa ajankohtaisista selvityksistä, kyläselvityksen seuraavat askeleet ja tavoiteaikataulu, **Virva Suokko**

19.40 Kysymyksiä ja keskustelua

20.00 Tilaisuuden päätös

- **Kyläbiotalouden mahdollisuuksia**, ProAgria/
Taimi Mahosenaho/Kalle Hellström

TERVETULO!

Kyläselvitysten taustaa

Maankäyttökysymyksiä käsitelleen työryhmän yhteenvedossa (Oulun kaupunginhallitus [17.10.2016 § 290](#)) todettiin, että kylien maankäyttöä kehitetään järkevästi Oulun mittakaavassa, kylien suunnitteluun käytetään parhaiten soveltuvia välineitä ja kyläkaavoituksen prosessia kehitetään. Uuden Oulun yleiskaavassa Kiiminkijokivarren kylät on osoitettu merkinnällä Maaseutukehittämisyöhyke 1, maaseutu-mainen asuminen. Ensimmäisenä vaiheena laaditaan kyläselvitys, jonka pohjalta yhdyskuntalautakunta päättää, miten kylien suunnittelua jatketaan.

Kiiminkijokivarren kylien tulevaisuus –kyselyn tuloksia

Tammi-helmikuulla 2017 avoinna olleeseen kyselyyn tuli lähes 500 vastausta, jotka jakaantuivat Jokikylän, Alakylän ja Huttukylän kesken jotakuinkin asukaslukujen suhteessa. *Tutuimmaksi kyläkseen ilmoitti Alakylän 244, Jokikylän 136 ja Huttukylän 116 vastaajaa, joista suurin osa kertoi asuvansa kylällä vakituisesti.* Miehet vastasivat kyselyyn hieman naisia aktiivisemmin.

Kyselyn avulla pyrittiin hahmottamaan ihmisten toiveita ja tarpeita kylien kehittämiseksi. Vastausten käsittelyssä keskityttiin ensisijaisesti päälinjausten muodostamiseen. Kyselyn asumista ja rakentamista käsittelevään osioon saatiin eniten vastauksia. Yhteenveto kyselyn vastauksista löytyy pdf-tiedostoina Oulun kaupungin nettisivulla www.ouka.fi/kylaselvitykset.

Kyläiltojen ryhmätyöt

Kyselyn vastausten esittelyn lomassa ratkottiin kyselyn teemoihin liittyviä pikatehtäviä. Koska Alakylän kyläselvitysalue on muita paljon laajempi sisältäen monta kylää, aloitettiin Alakylän tilaisuudessa ryhmätyöt määrittämällä kartalla kylien rajoja. Ryhmien vastausten perusteella kylien rajoista on useita erilaisia tulkintoja.

Mikä on mielestänne tärkein kyläasumisen ominaisuus?

Tärkeimmäksi kyläasumisen ominaisuudeksi nousi *maaseutumainen asutus*, samoin kuin kyselyn vastauksissa. Pikatehtävässä pyydettiin myös perusteluja, joissa mainittiin muun muassa: *Halutaan asua väljästi, tilaa harrastaa/ Maaseudun rakentaminen riittävän väljää/ Luonnonarvot säilyvät/ Helppo luoda yritystoimintaa, kun tila ei rajoita/ Kun maaseutumainen asutus säilyy, koko kylän kuva ja luonne säilyvät/ Maaseudun oma rauha ja tila, mutta sopivan matkan päässä palvelut/ Ei liian tiheää.*

Montako omakotitaloa uusille rakennuspaikoille tulisi rakentaa kylällesi 20 vuodessa?

Ryhmien vastaukset vaihtelivat välillä 20 – yli 200 kpl eli vuosittain kylille tulisi kahdesta reiluun kymmeneen uutta pihapiiriä. Enemmistö ryhmistä vastasi 100 tai enemmän. Valintoja perusteltiin mm. seuraavasti: *...on viemäröintimahdollisuus tonteille/ tonttipaikkoja ihmisten toiveiden mukaan/ 10 kpl vuodessa kuulostaa kohtuulliselta/ Rakennuslupia olisi myönnettävä, että kylät eivät kuihdu ja saataisiin lisää asukkaita, mm. lapsiperheitä ja loma-asutusta/ Vanhojen tilojen asuttaminen./ Palveluiden ja koulun sekä julkisen liikenteen säilyttämiseksi tasainen hallittu kasvu on tärkeä/ Ihmiset kehittävät aluetta/ Kun on ihmisiä, palvelut paranevat ja syntyy yrityksiä/ Kylän elinvoimaisuus säilyy uusien asukkaiden kautta.*

Missä sijaitsevat kyläsi parhaiten asuinrakentamiseen soveltuvat alueet?

Ryhmät piirsivät kartoille mielestään *parhaiten asuinrakentamiseen soveltuvia alueita* ja perustelivat esityksiään. Rakentamiseen erityisesti sopivia tienoita löydettiin eri puolilta kyläselvitysalueita sekä koulujen ympäristöstä että alueiden reunoilta ja teiden varsilta. Parhaiten asuinrakentamiseen soveltuvat alueet hajautuivat eri puolille kyliä samoin kuin nettikyselynkin vastauksissa.

Ajankohtaiset selvitykset, työn seuraavat askeleet ja tavoiteaikataulu

- Oulun Veden ja kaavoituksen kyläselvityksiä varten teettämästä ***Kiiminkijokivarren kylien vesi- ja viemäri-kapasiteetti*** –selvityksessä on tarkasteltu Ylikiimingin rajalta Haukiputaalle ulottuvan siirto- viemäriin ja pumppaamojen johtamiskyvyn sekä vedenjakeluverkoston riittävyttä. Selvityksen mukaan pääpainon tulee olla nykyisten viemärimättömien kiinteistöjen liittämässä viemäriin piiriin.
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksessa on valmistunut ***Kiiminkijoen vesistöalueen tulvariskien hallintasuunnitelma***, jossa kuvataan tulviin varautumista.
- ***Oulun kaupungin liikenneturvallisuussuunnitelma*** on yhdyskuntalautakunnan käsittelyssä 23.5.

Ensimmäisten kyläselvitysten on tarkoitus valmistua syksyllä 2017. Tuolloin yhdyskuntalautakunta päättää jatkotoimista, kuten siitä, millaisin välinein kunkin kylän maankäyttöä suunnitellaan. [Kyläselvitysten verkkosivua](#) päivitetään tilanteen mukaan. Suunnittelijoihin voi ottaa yhteyttä sähköpostitse ja puhelimitse.

Poimintoja keskusteluista ja vastauksia tilaisuudessa esitettyihin kysymyksiin

Jokikylässä oltiin huolissaan mahdollisen osayleiskaavan laatimisaikataulun venymisestä ja harmiteltiin, että rakentamisen epäämistä perustellaan kaavoittamisen vaikeutumisella. Otaksuttiin, että asukkaat toisivat mukanaan palveluita, joten uusien asukkaiden muuttaminen kylään olisi tärkeää. Jokikylä nähtiin nukkumalähiönä, josta käydään työssä muualla. Oltiin sitä mieltä, että esimerkiksi jätevesien käsittely onnistuu tilakohtaisesti. Jos osayleiskaava laaditaan, sen tulee mahdollistaa kylän myönteinen kehitys.

Alakylässä puheenvuoroissa kiinnitettiin huomiota muun muassa koululaisten ja muidenkin tienkäyttäjien liikenneturvallisuuteen sekä yksityisteiden asemaan. Toivottiin esittelytilaisuutta Oulun uudesta liikenneturvallisuussuunnitelmasta. Lisäksi toivottiin, että kylän elinvoiman tukemiseksi lähdetäisiin osayleiskaavaa viemään eteenpäin. Suunnittelutarveratkaisuja tulisi myöntää kylien pystyessä pysymiseksi.

Puheenjohtaja muistutti reunaehtojen - kuten tulvauhan ja liikenneturvallisuuden – vakavuudesta. Myöskään lakeja ei voi suunnittelussa kyseenalaistaa. Kyselyssä ja kyläilloissa kylien ominaisuuksien ykköseksi noussut *maaseutumaisuus* on päättäjille merkki siitä, ettei kylistä lähdetä tekemään lähiötä. Vaikka kylien elinvoimaisuuden tavoite osaltaan ohjaa kylien suunnittelua, tulee maaseudun arvot, liikenneturvallisuus ja maan rakennettavuus sekä julkisten palvelujen ja verkostojen riittävyys ottaa huomioon realistisesti. Toisaalta rakennettujen julkisten palvelujen, kuten koulun, ei tule antaa näivettyä niin, että korvaava palvelu jouduttaisiin rakentamaan muualle.

Esitettiin kysymykset siirtoviemärin huipputuntikulutuksen määrittämisestä sekä Jäälän kautta rakennetun pääviiemärin käytöstä Kiimingin keskusta jätevesien johtamiseen.

Vesijohto- ja viemäriverkoston kapasiteettia mallinnettiin huipputuntikulutuksen aikana, jossa vuorokausikulutuskertoimena käytettiin arvoa 2 ja maksimituntikulutuksen kertoimena 1,5.

Jäälän jätevedet johdetaan kuivana kautena suoraan Ouluun. Keväällä, kun vesimäärät kasvavat vuotovesien vuoksi, nämäkin jätevedet johdetaan Kiimingin kautta Haukiputaan suuntaan, koska Heikinharjun pumppaamon kapasiteetti ei riitä nykyisellään. Kun pumppaamon kapasiteettia on kasvatettu, Ylikiimingistä tulevien jätevesien johtaminen Jäälän kautta Ouluun tulee mahdolliseksi putkistomuutosten jälkeen. Osa Kiimingin keskustankin jätevesistä tultaneen jossain vaiheessa johtamaan Jäälän kautta, mutta se vaatii investointeja. Kaikkia Kiimingin jätevesiä ei voida kääntää, koska on huolehdittava Kiiminkijokivarren siirtoviemärin toimivuudesta.

Huttukylässä kysyttiin, onko kylän suunnittelussa tarkoitus käyttää vielä emätilaselvitystä, ja kerrottiin sen yhdessä maankäytön vyöhykejaon kanssa hiertävän monien kyläläisten mieliä. Vastattiin, että maankäyttöryhmän yhteenvedossa on mainittu mahdollisuus soveltaa kyseistä periaatetta. Kyläselvitysten tarkoitus on löytää tarkoituksenmukaiset suunnittelumenetelmät kullekin kylälle. Kaavoittajille luovutettiin uudelleen kartta kyläläisten esittämistä rakennuspaikoista ja rakentamiseen soveltuvista alueista.

Kyläläiset esittivät huolensa siitä, että vuokraviljelyn päätyttyä pellot muuttuvat pajukoiksi ja peltojen maisemalliset arvot katoavat, ellei jotain tehdä.

Kyläläiset kysyivät mikä on sitä kohtuullista rakentamista, mitä putkisto nyt kestää? Viemäriverkon kapasiteettiin viitaten esitettiin arvio, että jos alueelle rakennettaisiin viisi taloa vuodessa, niistä sijaintinsa vuoksi ehkä yksi liittyisi viemäriin. Esimerkiksi joen pohjoispuolella ei ole liittymismahdollisuutta. Oulun Veden toiminta-alueella, joka ulottuu 100 m päähän putkilinjasta, on liityttävä viemäriverkkoon.

Nähtiin, että Huttukylän kehitys on mennyt hyvään suuntaan ja että kylä on rikkaus Oulun kaupungissa. Oltiin tyytyväisiä, että koulu säilyi lakkautusuhasta huolimatta.